

[Handelsministeren.]

Sag. Folk kommer ofte og siger, at det er ganske urimeligt, at vi ikke vil yde dem saadan Støtte, at det er en urigtig Begrundelse, hvormed de har faaet Afslag, o. s. v. Men Bestemmelsen i sig selv er rigtig, og vi maa saa tage de Vanskeligheder, som følger dermed.

Det glæder mig i høj Grad, at jeg har faaet den Anerkendelse af det høje Landsting, at Regeringen har stillet sig paa det rigtige konstitutionelle Standpunkt at foreslaa lovfæstet det, som skal lovfæstes, og har taget det ud af Finansloven, som man med Rette kunde tage ud af Finansloven, og som ikke længer hørte hjemme der. Herom maa jeg i øvrigt sige i al Korthed, at det vist altid har været Sæd og Skik paa Rigsdagen og i Regeringerne, at man har taget det paa Finansloven, som man skønnede, man bekvæmest kunde faa indført paa Finansloven, og taget det paa særlig Lov, som man skønnede, man bedst kunde faa vedtaget paa denne Maade. Nogen egentlig fast Praksis med Hensyn til, hvad man skulde kunne tage og ikke tage paa Finanslovene, har vi ikke. Vi fører jo en teoretisk Strid herom ved passende Lejligheder, men jeg er tilbøjelig til at mene, at denne teoretiske Diskussion har saare ringe Betydning; for naar man nu i saa mange Aar, som Tilfældet har været, har kunnet bevilge paa de aarlige Finanslove en saa kolossal Kreditgivning, har kunnet stille Staten overfor saa kolossal en Risiko som den, der i hvert Fald rent formelt her er Tale om, først 5 Millioner, saa 10, 20, 30 40, helt op til 50 Millioner, synes jeg, man i Virkeligheden har tilkendegivet, at der næsten ikke er Grænse for, hvad man kan bruge Finansloven til. Nu skønnede jeg imidlertid, og den samlede Regering med mig, at det vilde være rimeligt at lovfæste dette specielle Forhold. Jeg syntes, det var rigtigt at faa givet en udtrykkelig Lovbestemmelse om, at denne Eksportkredit kan ydes. Det er jo en meget storstilet finansiel Virksomhed, der ved en Anmærkning paa Finansloven er givet Handelsministeren Beføjelse til at udfolde. Den er gaaet godt, og det maa vi alle være glade ved; men jeg for min Del føler det dog som en Virksomhed, der er af ganske særlig Karakter, og som ogsaa paa særlig Maade forpligter Handelsministeren til at være opmærksom paa, hvad der sker. For det er jo klart, at her kunde være tabt og kan tabes meget betydelige Beløb.

Jeg er enig med det ærede 10de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) i den Be-

tragtning, at der her kun er Tale om en midlertidig Lov; den gælder jo kun i 3 Aar. Jeg kan ikke vide, om vi om 3 Aar staar i en anden Situation, end vi staar i i Dag. Jeg har skønnet, at Forholdene i Øjeblikket ligger saaledes, at det vil være rimeligt at lovgive for en 3-aarig Periode. Jeg maa i denne Forbindelse dog ogsaa gøre det konservative Partis Ordfører (Tvede) opmærksom paa, at de Laan, der hidtil er ydet Haandværk og Industri, ikke er ydet for et enkelt Aar ad Gangen; Bemyndigelse til at yde disse Laan er heller ikke givet paa Finansloven, men ved særlige Love, der faktisk har haft en 3-aarig Gyldighed, saa at der i og for sig ikke er noget nyt i Lovforslagets Bestemmelser paa dette specielle Omraade.

Det ærede 10de Medlem for 5te Kreds (Johannes Jensen) saavel som det konservative Partis ærede Ordfører gjorde Bemærkninger om Finansieringsspørgsmaalet, om, hvorvidt det er den private Kapital, Bankerne eller det offentlige, der bør finansiere Virksomhederne, specielt i Industrien. Jeg er ikke uenig med det ærede 10de Medlem for 5te Kreds i den Betragtning, at Industrien, at Aktieselskaberne egentlig helst skulde hjælpe sig selv. Jeg vil dog føje til: saa vidt muligt. Og jeg tror, det vil være overmaade rigtigt at anlægge den Betragtning, navnlig med Henblik paa Fremtiden, at vore industrielle Selskaber efterhaanden faar en saa kolossal Betydning for Masser af Mennesker, hvis Ve og Vel er knyttet til disse Selskabers Væren eller ikke Væren, at Selskaberne i overordentlig høj Grad bør iagttage, at det ikke kan være Opgaven at give den størst mulige Dividende til tilfældige Aktionærer — Aktionærernes Kreds skifter jo hyppigt —, men at det gælder om at konsolidere sig og faa Reserver tilvejebragt i saadant Omfang, at Virksomheden i det væsentlige kan klare sig selv og ikke behøver i alt høj Grad at gaa til Bankerne for at faa enten Kassekreditter eller Kundeveksler diskonteret. Men vi lever i en Krisetid, og vore Virksomheder er ikke saaledes økonomisk stillet, at de kan klare sig uden Pengeinstitutternes Bistand; nogle af dem kan heller ikke klare sig uden Statens Medvirken. Det Lovforslag, her foreligger, er et Udtryk derfor; de Love, vi hidtil har haft, og de Bevillinger, der hidtil er givet i denne Henseende, er Udtryk derfor. Nu kan man nok sige som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti, at de hidtidige Foranstaltninger ikke har været fyldestgørende nok. Det er rigtigt, og det er, fordi vi hidtil har haft en meget betydelig Arbejdsløshed. Men det er aldeles uomtvisteligt, at hvis Statskrediten ikke var givet,